

Priporočilo za pripravo vrtečih zobnih in kirurških instrumentov po DIN EN ISO 17664

Splošna načela

Vse instrumente je treba pred vsako uporabo očistiti, razkužiti in sterilizirati; to zlasti velja tudi za prvo uporabo po dobavi, ker so vsi dobavljeni instrumenti nesterilni (čiščenje in razkuževanje po odstranitvi transportne zaščitne embalaže, sterilizacija po pakiranju).

(Sistem ProxyStrip obdelajte le razstavljen na posamezne dele (ročaj, ProxyStrip).)

Učinkovito čiščenje in dezinfekcija sta bistveni pogoj za učinkovito sterilizacijo.

V okviru svoje odgovornosti za sterilnost instrumentov med uporabo zagotovite, da se uporabljajo samo postopki za čiščenje/razkuževanje in sterilizacijo, ki so ustrezno validirani za posamezne pripomočke in izdelke, ter da se oprema, ki se uporablja (ultrazvočna kopel, sterilizator) redno vzdržuje in preverja, ter vzdržujte potrjene parametre pri vsakem ciklu.

Upoštevajte tudi veljavne zakonske predpise v vaši državi in higienske predpise zdravstvene ambulante ali bolnišnice. To velja zlasti za različne zahteve v zvezi z učinkovito deaktivacijo prionskih proteinov.

Glede na predvideni namen uporabe in geometrijske/površinske lastnosti priporočamo razvrstitev kot polkritični B oziroma kritični B (odvisno od vrste in lokacije dejanske uporabe).

Čiščenje in razkuževanje

Osnove

Če je mogoče, za čiščenje in razkuževanje uporabite strojni postopek (čistilna in dezinfekcijska naprava). Ročni postopek – z uporabo ultrazvočne kopeli – zaradi znatno nižje učinkovitosti in obnovljivosti uporabite le v primeru, ko strojni postopek ni na voljo.

Predčiščenje

Takoj po uporabi (največ 2 uri po tem) je treba z izdelkov odstraniti večje nečistoče. Sistem ProxyStrip v ta namen razstavite na posamezne dele (ročaj, ProxyStrip).

Za to uporabite tekočo vodo ali razkužilno raztopino; razkužilna raztopina ne sme vsebovati aldehida (sicer pride do strjevanja ostankov krvi), mora zagotavljati ustrezno učinkovitost (npr. odobritev DGHM/VAH ali FDA/EPA ali oznako CE), mora biti primerna za razkuževanje instrumentov in združljiva z instrumenti (glejte poglavje »Odpornost materiala«). Za ročno odstranjevanje nečistoč uporabite mehko ščetko, ki jo uporabljate samo v ta namen, in nikoli kovinskih ščetk ali jeklene volne.

Zlasti pri profiliranih instrumentih se prepričajte, da ste zajeli vse površine in da ni več vidnih ostankov, nato pa temeljito sperite (najmanj 1 min) pod tekočo vodo.

Instrumente, na katerih so zlepljene nečistoče, ki jih ni mogoče odstraniti z vodo oziroma ročno, je treba na tej točki zavreči.

Pri čiščenju instrumentov z notranjim hlajenjem je potrebna posebna previdnost. Instrumente z notranjim hlajenjem temeljito izperite s popolnoma razsoljeno (VE) vodo. Če hlajene izvrtine niso prehodne, zamenjajte instrument.

Upoštevajte, da je dezinfekcijsko sredstvo, uporabljeno pri predčiščenju, namenjeno samo osebni zaščiti in ne more nadomestiti poznejšega čiščenja – dezinfekcijskega koraka, ki ga je treba opraviti.

Strojno čiščenje/razkuževanje

Pri izbiri čistilne in dezinfekcijske naprave je treba paziti,

- - da je naprava dokazano učinkovita (npr. odobritev po DGHM ali FDA/EPA oziroma oznaka CE v skladu s standardom DIN

EN ISO 15883),

- - da se po možnosti uporablja preskušeni program za termično dezinfekcijo (A_0 -vrednost ≥ 3000 ali – pri starejših napravah

– vsaj 5 min pri 90 °C) (pri kemični dezinfekciji obstaja nevarnost ostankov dezinfekcijskega sredstva na instrumentih),

- - da je uporabljeni program primeren za instrumente in vsebuje zadostne izpiralne cikle,
- - da se za izpiranje uporablja samo sterilna voda ali voda z nizko vsebnostjo mikrobov (10 mikrobov/ml) in endotoksinov

(največ 0,25 enot endotoksina/ml) (npr. prečiščena voda/zelo prečiščena voda),

- - da se za sušenje uporablja filtrirani zrak (brez olja, mikrobov in delcev) in
- - da se čistilna in dezinfekcijska naprava redno vzdržuje in preverja.

Pri izbiri uporabljenega čistilnega sredstva je treba paziti,

- - da je to primerno za čiščenje instrumentov iz kovin in plastičnih mas,
- - da – če se ne uporablja termična dezinfekcija – uporabljate tudi dezinfekcijsko sredstvo s preizkušeno učinkovitostjo (npr.

odobritev VAH/DGHM ali odobritev FDA/EPA oziroma oznaka CE) in da je to sredstvo združljivo z uporabljenim čistilnim

sredstvom in

- - da so uporabljene kemikalije združljive z instrumenti (glejte poglavje »Odpornost materiala«).

Strogo je treba upoštevati koncentracije, temperature in čas delovanja ter navodila za končno izpiranje, ki jih določi proizvajalec čistilnega sredstva in, če je primerno, dezinfekcijskega sredstva.

NTI-Kahla GmbH, Rotary Dental Instruments, 1 od 4 Revizija 4/veljavnost od feb. 2019 Im Camisch 3, 07768 Kahla/Nemčija

Priporočilo za pripravo vrtečih zobnih in kirurških instrumentov po DIN EN ISO 17664

Potek:

1. Razstavljene instrumente namestite s košaro za majhne dele (v primeru, da ni dovolj velike velikosti, za ročaj sistema ProxyStrip ni treba nujno uporabiti košare za majhne dele) v čistilno in dezinfekcijsko napravo. Pri tem pazite, da se instrumenti med seboj ne dotikajo.

2. Zaženite program.

3. Po koncu programa odstranite instrumente iz čistilne in dezinfekcijske naprave.

4. Ko instrumente vzamete iz dezinfektorja, jih čim prej pregledajte in zapakirajte (glejte poglavje

»Pregled«, »Vzdrževanje« in »Pakiranje«, po potrebi po dodatnem sušenju na čistem mestu).

Ročno čiščenje in razkuževanje

Pri izbiri uporabljenega čistilnega in dezinfekcijskega sredstva je treba paziti,

- - da sta primerna za čiščenje oz. razkuževanje instrumentov,
- - da je čistilno in dezinfekcijsko sredstvo primerno za ultrazvočno čiščenje (da se ne peni),
- - da uporabljate čistilno in dezinfekcijsko sredstvo s preizkušeno učinkovitostjo (npr. odobritev DGHM/VAH ali odobritev

FDA/EPA oziroma oznaka CE),

- - da so uporabljene kemikalije združljive z instrumenti (glejte poglavje »Odpornost materiala«).

Predpogoj za uporabo kombiniranega čistilnega in dezinfekcijskega sredstva je zelo nizka predhodna obremenitev (brez vidne kontaminacije) zaradi učinkovito izvedenega prečiščenja instrumentov.

Strogo je treba upoštevati koncentracije, temperature in čas delovanja ter navodila za končno izpiranje, ki jih določi proizvajalec čistilnega sredstva in dezinfekcijskega sredstva. Uporabljajte samo sveže pripravljene raztopine, le sterilno vodo ali vodo z nizko vsebnostjo mikrobov (največ 10 mikrobov/ml) in endotoksinov (največ 0,25 enot endotoksina/ml) (npr. prečiščeno vodo/visoko prečiščeno vodo), za sušenje pa samo medicinski stisnjeni zrak (brez olja, mikrobov in delcev).

Postopek:

Čiščenje

1. Instrumente čim bolj razstavite.
2. Razstavljene instrumente položite v čistilno kopel (ultrazvočno kopel), tako da so instrumenti v celoti

pokriti.

Pri tem pazite, da se instrumenti med seboj ne dotikajo.

3. Nato vključite ultrazvok za predpisani čas izpostavljenosti (vendar ne manj kot 5 minut).
4. Na koncu odstranite instrumente iz čistilne kopeli ter jih najmanj trikrat temeljito sperite (najmanj

1 min) pod tekočo vodo.

5. Instrumente posušite z medicinskim stisnjenim zrakom

(s čisto pištolo s stisnjenim zrakom, zračni tlak: največ 10 barov, sobna temperatura)

6. Instrumente pregledajte (glejte poglavje »Pregled« in »Vzdrževanje«).
7. Ko instrumente vzamete ven, jih čim prej zapakirajte (glejte poglavje »Pakiranje«, po potrebi po

dodatnem sušenju na čistem mestu).

Pregled

Po čiščenju ali čiščenju/razkuževanju preverite vse instrumente (s povečevalnim steklom z 10-kratno povečavo), za morebitno korozijo, poškodovane površine, odkruške, spremembe v obliki (npr. upognjeni in nedelujoči instrumenti) ter za umazanijo in odstranite poškodovane instrumente (za številčno omejitev ponovne uporabe glejte poglavje »Možnost ponovne uporabe«). Instrumente, ki so še vedno umazani, je treba znova očistiti in dezinficirati.

Vzdrževanje

Vzdrževanje ni potrebno.

Uporaba olja za instrumente ni dovoljena.